

УДК 35.075:339.543

Соколов А.В.

канд. держ. упр., доц. ЗНТУ

ДЕРЖАВНІ МИТНІ ПОСЛУГИ ЯК ФАКТОР ПІДВИЩЕННЯ ЯКОСТІ МИТНОГО АДМІНІСТРУВАННЯ

В рамках глобальних економічних змін максимальне сприяння зовнішньоторговельної діяльності держави на основі підвищення якості та результативності митного адміністрування є однією із стратегічних цілей митної служби країни. При цьому одним із напрямків розвитку митної служби є розвиток діяльності, яку націлено на підвищення якості та результативності надання державних митних послуг. Державні митні послуги можна визначити як діяльність, яка не передбачає створення нового матеріально-речового продукту, але забезпечує економічну вигоду учасникам єдиного митного технологічного процесу, що обумовлює підвищення конкурентоспроможності національної економіки і забезпечує економічну безпеку країни.

В даному аспекті під учасниками єдиного митного технологічного процесу слід розуміти зовнішньоторговельних операторів, які переміщують товари через митний кордон, і митні органи, які здійснюють митні операції і проводять митний контроль з метою забезпечення дотримання митного законодавства [1]. Отже, державна послуга, яка надається митними органами, є результат взаємодії учасника зовнішньоторговельної діяльності та посадової особи митного органу в процесі здійснення митних операцій. При цьому діяльність останнього спрямована на задоволення потреб суб'єкта товарного ринку.

Результатом надання державної митної послуги є, з одного боку, скорочення витрат міжнародного обміну товарів як для учасника зовнішньоторговельної діяльності, так і для митного органу. З іншого боку,

для оператора ринку державних митних послуг - підвищення ефективності міжнародної комерційної угоди, а для держави - зростання ефективності зовнішньої торгівлі товарами, імпорту та експорту товарів.

Слід зазначити, що митні органи надають державні послуги двох видів. Це, перш за все, послуги, що характеризують єдиний митний технологічний процес, і сприяють ефективному розвитку міжнародного товарного обміну. До другого виду діяльності митних органів слід віднести такі послуги, як інформування та консультування юридичних та фізичних осіб, а також прийняття попередніх рішень про класифікацію товарів відповідно до єдиної товарної номенклатури зовнішньоекономічної діяльності.

Таким чином, держава за допомогою системи митних органів надає послуги операторам зовнішньоторговельної діяльності не тільки на етапі планування міжнародної комерційної угоди, а й в процесі її реалізації, а саме, при здійсненні митних операцій щодо товарів, які переміщуються через митний кордон. При цьому основою надання державних митних послуг повинні виступати норми і принципи міжнародних конвенцій, угод і стандартів якості обслуговування, що дозволяють, в кінцевому підсумку, об'єктивно оцінити їх якість і результативність.

Якість державних митних послуг - це сукупність характеристик послуг, що обумовлюють їх здатність задовольняти потреби учасників зовнішньоторговельної діяльності при переміщенні ними товарів і транспортних засобів через митний кордон та забезпечують дотримання заходів митно-тарифного регулювання, заборон та обмежень зовнішньої торгівлі товарами. Результативність надання державних митних послуг - вигода, отримана від надання державних митних послуг споживачам, без урахування витрат на їх виробництво. Ефект надання державних митних послуг - різниця між вигодою, отриманою від надання державних митних послуг споживачам, і витратами на їх виробництво. Ефективність надання державних митних послуг - відношення вигоди, отриманої від надання державних митних послуг споживачам, до витрат на їх виробництво.

Слід зазначити, що якість і результативність державних митних послуг, що надаються в процесі здійснення митних операцій, в значній мірі залежить від рівня взаємодії митних органів і учасників зовнішньоторговельної діяльності. Звичайно, основним критерієм суджень зовнішньоторговельних операторів про якість державних митних послуг виступає їх відповідність очікуванням споживачів послуг.

Результати надання державних митних послуг повинні виступати одними з основних елементів розробки напрямків розвитку митної діяльності, яка, з одного боку, повинна сприяти динамічному зростанню обороту зовнішньої торгівлі товарами, а з іншого - забезпечувати дотримання

митного законодавства, своєчасність і повноту надходжень митних платежів до державного бюджету.

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. **Квеліашвілі, І.** Якість надання митних послуг як складова іміджу держави у світовому просторі [Текст] / І. Квеліашвілі // Ефективність державного управління: зб. наук. пр. Львівського регіонального інституту державного управління Національної академії державного управління при Президентові України. Вип. 4 (49): у 2 ч. - ЛРІДУ НАДУ. - 2016. - С. 164-170.